

بسمه تعالی
دستور العمل اجرائی آزمون جامع دوره دکتری
مصوب نهائی جلسه ۳۳۶ مورخ ۱۳۷۵/۱۲/۱۹
شورای عالی برنامه‌ریزی

مقدمه:

براساس ماده ۱۴ آئین‌نامه دوره دکتری مصوب دویست و هفتاد و چهارمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۰۸، دانشجویی که دروس مرحله آموزشی دوره دکتری را با موفقیت به پایان رسانیده باشد، باید در یک آزمون جامع که بصورت کتبی و شفاهی برگزار می‌شود شرکت کند. به منظور افزایش کیفی و ایجاد هماهنگی بین دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی در انجام هرچه بهتر این آزمون، آئین‌نامه زیر تصویب و به دانشگاهها و واحدهای مجری ابلاغ می‌شود تا بر اساس آن عمل نمایند.

ماده ۱:

هدف از برگزاری آزمون جامع، عبارت است از:

- ۱- کسب اطمینان از قابلیت‌های علمی دانشجویان.
- ۲- توانایی برخورد اصولی با مسائل و داشتن روحیه علمی.
- ۳- برخورداری از قوه ابتکار و قابلیت‌های پژوهشی.

ماده ۲:

آزمون جامع زیر نظر شورای تحصیلات تکمیلی گروه یا دانشکده و توسط هیأتی مرکب از ۵ نفر به شرح زیر برگزار می‌شود:

- استاد راهنما

- چهار نفر عضو هیأت علمی، دارای حداقل مرتبه استادیاری یا استادیار پژوهشی با ۳ سال سابقه تدریس یا تحقیق در دوره‌های تحصیلات تکمیلی که دو نفر آنان توسط شورای تحصیلات تکمیلی گروه یا دانشکده و دو نفر به عنوان نمایندگان معاونین آموزشی و پژوهشی در هیأت برگزار کننده آزمون شرکت می‌نمایند و حتماً باید حداقل استادیار و با درجه دکتری باشند.

ماده ۳:

زمان برگزاری آزمون جامع دو بار در سال، براساس پیشنهاد شورای تحصیلات تکمیلی گروه یا دانشکده ترجیحاً بهار و پاییز است.

ماده ۴:

دانشجویانی که کلیه دروس مرحله آموزشی خود را با موفقیت گذرانده باشند و میانگین کل نمرات آنها از ۱۵ کمتر نباشد، باید در آزمون جامع که بصورت کتبی و شفاهی برگزار می‌شود شرکت نمایند.

تبصره ۱:

دانشگاهها می‌توانند آزمون زبان خارجی را در سطح تخصصی مربوط به رشته، قبل از امتحان جامع، در مرحله آموزشی انجام داده و نمره قبولی آن را شرط شرکت دانشجو در امتحان جامع قرار دهند.

تبصره ۲:

دانشجو موظف است پس از اتمام مرحله آموزشی در اولین آزمون جامع که توسط دانشگاه برگزار می‌شود شرکت کند و در صورت عدم آمادگی، درخواستی برای تمدید مهلت شرکت در آزمون با دلایل موجه و با تأیید استاد راهنما به شورای تحصیلات تکمیلی گروه یا دانشکده ارائه نماید. شورای مذکور می‌تواند زمان شرکت دانشجو در آزمون جامع را، حداکثر برای یک نیمسال به تعویق اندازد.

ماده ۵:

آزمون جامع کتبی از محتوای دروس رشته مربوط در سطح تحصیلات تکمیلی حداقل در ۴ درس به صورت تشریحی و حداکثر در ۲ روز متوالی انجام می‌شود.

ماده ۶:

آزمون شفاهی با نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده به منظور ارزشیابی قابلیت‌های پژوهشی و آموزشی و توانایی دانشجو در انجام پژوهش مستقل برگزار می‌شود.

تبصره ۱:

آزمون شفاهی براساس اطلاعات و توانایی علمی و در مورد موضوع رساله دکتری و یا در حوزه عام تر رشته تخصصی دانشجو به عمل می‌آید.

تبصره ۲:

ترکیب هیأت برگزار کننده آزمون شفاهی می‌تواند همان ترکیب آزمون کتبی باشد.

ماده ۷:

ارزش آزمونهای کتبی و شفاهی به ترتیب ۷۰ و ۳۰ درصد نمره نهائی است و میانگین کل نمرات دانشجو در آزمون جامع نباید از ۱۵ کمتر باشد.

تبصره ۱:

در صورت عدم موفقیت دانشجو در اولین آزمون جامع، آزمون مجدد تنها برای یک بار و در اولین زمان آزمون بعدی انجام می‌پذیرد.

تبصره ۲:

به منظور پیشگیری از اتلاف وقت و یا رکود کار تحقیقاتی دانشجویان دوره دکتری، نتایج آزمون جامع باید ظرف مدت محدودی (حداکثر یک ماه) بعد از برگزاری آزمون کتبی، از طریق دانشکده به دفتر تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال و این دفتر نیز ظرف مدت یک هفته قبولی و عدم قبولی دانشجویان را اعلام نماید.

ماده ۸:

این دستور العمل در ۸ ماده و ۶ تبصره در جلسه ۳۳۶ مورخ ۱۳۷۵/۱۲/۱۹ شورای عالی برنامه‌ریزی به تصویب رسید و با تصویب آن کلیه آیین‌نامه‌ها، بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مغایر با آن لغو می‌شود و دانشگاهها و واحدهای مجری موظفاند از این تاریخ به بعد این دستورالعمل را اجرا کنند.